

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v novembru 2017

Zadeva: **ODGOVORI NA VPRAŠANJA IN POBUDE ČLANOV SVETA**

Boris Grabrijan:

Govoril je s predsednikom sveta KS Vinica, ki izgradnjo javne razsvetljave in asfaltiranje poti v Grdunih podpira. Naj se zato z rebalansom proračuna zagotovi ustrezna sredstva.

ODGOVOR:

Dne 25. oktobra 2017 smo imeli sestanek s predstavniki KS Vinica. Krajevna skupnost nam je predala potrebe po asfaltiranjih poti v Novoselih in Balkovcih (Grduni) ter za sanacije asfaltnih poti v Hrastu pri Vinici ter v »Spodnjo« Preloko (Jakovini). Skupaj so dela na teh cestah ocenjena na 219.682,35 EUR, gotovo pa bodo še dražja, ker so predračuni pripravljeni po cenah iz ugodne pogodbe za dela na občinskih cestah v letih 2016 in 2017, za nova naročila gradenj bo potrebno izpeljati nov postopek oddaje javnega naročila. Investicije na področju občinskih cest bomo izvajali v skladu s prioritetaми KS in finančnimi zmožnostmi proračuna.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Franc Ivanušič:

Kdaj bo sanirana cesta v Spodnjo Preloko?

ODGOVOR:

Kot je razvidno iz odgovora g. Grabrijanu, so predračuni za dela na cestah v KS Vinica pripravljene, ni pa mogoče že sedaj napovedati, katere investicije na občinskih cestah bo mogoče zajeti v rebalansu proračuna za leto 2018.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Branislav Adlešič:

1. Na zadnji seji sem bil odsoten, zato nisem imel priložnosti podati mnenja k odgovoru na svetniško vprašanje, ki ga je pripravil direktor RIC-a. Dovolil si bom malo pokomentirat zadevo in na koncu podat pobudo, kar je tudi točka dnevnega rada: V pobudi iz predpretekle seje sem že čestital RIC-u in vsem, ki so sodelovali pri prireditvi. V odgovoru mi je direktor najprej pojasnil vse o izvajalcih in njihovi kvaliteti, tudi sam sem jih kar nekaj spremljal in se z njim strinjam. Strinjam se tudi z njegovo ugotovitvijo, da je jurjevanjska draga (povsem) neprimerna s tehničnega vidika za takšno prireditev. Sam ne bi rekel povsem. Je bil pa eden od mojih namenov tudi ta, da z drago nekaj naredimo in da postane uporabna skozi večino leta in tudi primerna za jurjevanje, pa še za kakšno prireditev (Martinovanje, pa kakšne športne zadeve, otroška rajanja in še kaj). Na koncu dobim odgovor, da se želi še izboljšati tudi dobra gostinska ponudba. Po moji oceni (ki ni mirodajna), pa tudi oceni precejšnjega števila občanov, je bila v primerjavi s tisto iz jurjevanjske drage dokaj skromna. Ne pozabimo, da bi ljudje radi prišli na kak kozarček, pečenko in tudi zaplesali. Tu nas je sosednja občina povsem povozila. Nisem zadovoljen z odgovorom, da gre povsem za drugo zadevo. To vem. Vem pa tudi kaj je jurjevanje bilo in česa si večina občanov želi. Ali če hočete spet želi. Konec koncev pa mora biti jurjevanje tudi artikel, ki se ga trži. In tu je potrebno privabiti tudi ljudi prek Gorjancev in tudi tujce. Vprašujem s čim? Samo s kulturno prireditvijo zagotovo ne. Še enkrat bi poudaril, da nisem kritiziral izvedbe in izvajalcev, sem pa prenesel misli in pripombe številnih (število je res veliko) občanov, ki še vedno verjamemo, da si tako lepa prireditev kot je jurjevanje zasluži prostor v najlepši dragi na svetu. Na nas pa je ali smo je pripravljene prilagoditi tej in drugim namenom. O tej temi sem prebral tudi članek na Moja dolenska.si in avtor večkrat zapiše – nezadovoljni so rokodelci, gostinci

in občani, zadovoljen pa je organizator. Vprašujem komu je namenjena prireditve? Občanom, gostincem, rokodelcem ali organizatorju? Pa da preidem na pobudo: Kot sem že predlagal naj bi se o tem pogovorili na eni prihajajočih sej (morda v ta namen ne bi bilo odveč predhodno narediti kakšno anketo). Dobro bi bilo istočasno spregovoriti tudi o usodi jurjevanjske drage. V mislih imam ureditev otroških igrišč, poligonov, morda amfiteatra za letni kino, postavitev odra in da ti objekti ostanejo osnova za večje prireditve (kulturne, športne). Res to pomeni vložek v drago, a bi se dolgoročno splačal.

ODGOVOR:

Odgovori so podani v sklopu točke 5 »Jurjevanje« 24. redne seje OS.

2. Na vprašanje iz predpretekla seje glede omrežnin sem dobil odgovor, da ste (je) Skupnost občin Slovenije že naslovila ta problem (anomalijo) na Vlado. V dnevniku iz 3. oktobra je bila novica iz mestne občine Maribor, da omrežnino znižujejo za cca 20 % (iz 3.70 na 3,45 – približno – številke niso čisto prave). Ob enem so poenotili omrežnino tistim v stanovanjskih blokih s tistimi v hišah. Vprašanje: Ali je to že rezultat pritožbe Skupnosti občin Slovenije? Ali so v Mariboru to naredili kar mimo odloka? Ali to lahko naredimo tudi mi?

ODGOVOR:

Poenotenje omrežnine med stanovanjskimi hišami in stanovanjskimi enotami v blokih je predpisano z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen komunalnih storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb (Uradni list RS, št. 87/2012 in 109/2012). Če priključek premera DN 20 mm ustreza za stanovanjsko hišo, je plačilo omrežnine enako kot za stanovanjsko enoto, ki nima svojega vodomera. Uredba se ni še spreminjala in tudi ocenjujemo, da se ne bo kmalu.

Mestna občina Maribor je bila med zadnjimi občinami, ki so uvedle cene vode in omrežnine v skladu s to uredbo. Iz prispevka z 6. oktobra 2017 lahko sklepamo, da so šele sedaj uskladili obračun omrežnine, kot to pri večstanovanjskih objektih zahteva uredba. Iz tega razloga so lahko zmanjšali višino omrežnine, ker je sedaj razdeljena na več enot oz. računov.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

3. Pohvala plezalnemu odseku PD Črnomelj za postavitev plezalne stene na suhem mostu. Še posebej Andreju Horvatu in Janezu Jermanu ter njunim prijateljem in sorodnikom za ure in ure prostovoljnega dela pri tem projektu. Še vprašanje: Stena je že na začetku sprehajalne poti. Kdaj okvirno pa se bomo po poti lahko sprehodili in v prvi fazi do kje?

ODGOVOR:

Prva faza sprehajalne poti je mišljena kot navezava na pešpot na Majer od koder se lahko pohodnik ali sprehajalec peš odpravi preko akvadukta proti Vojni vasi oz. krožno zaključi sprehod na startu sprehajalne poti pri Suhem mostu.

V letošnjem letu se bo, odvisno od vremena, zaključila izvedba dela poti, ki je predvidena na zemljišču (v lasti Občine Črnomelj) pod Mestno muzejsko zbirko. Do sedaj so bile izvedene predhodne arheološke raziskave zaradi posegov v zemeljske plasti. Izbrani izvajalec je začel z izdelavo prvega dela poti, ki je načrtovana na lesenem, nekoliko dvignjenem podestu. Za naslednje dele poti prve faze, ki se bodo izvajale v prihodnje, pa se pripravljajo služnostne pogodbe z lastniki zemljišč zaradi uporabe zemljišč za namene obvodne poti.

Za dokončanje prve faze poti je po projektni dokumentaciji predvidena izdelava še nekaj lesenih podestov, lesenih počivališč ter ureditev utrjenega dela poti – travnata pot ali v travo položeni stopalni kamni. Ker je pot namenjena mirni obliki rekreacije, sprostitvi in kontemplaciji v naravi tik ob mestu, so načrtovalci podali rešitve za urejanje širšega prostora in ne zgolj same trase poti. Sedanje stanje širšega obvodnega prostora je degradirano in je tudi eden izmed razlogov, da ga meščani ne poznajo in ne obiskujejo. Tudi iz tega razloga so načrtovalci poti obdelali celoten obvodni prostor, torej med reko in grajeno strukturo mesta. Da bi prva faza bila dokončana in v pravem pomenu

pokazala lepoto in privlačnost obvodnega mestnega prostora je smiselno skupaj z lastniki zemljišč pristopiti k celoviti prenovi prostora. Tako v prvo fazo ureditve obvodne poti sodijo tudi razrahljani suhozidi z ureditvijo muzejskih vrtov pod Mestno muzejsko zbirko, sanacija objekta in okolice prečrpovališča, sanacija plinohrama, vidnih kanalizacijskih jaškov in greznic, neurejene brežine pod Piccolom in sodiščem ipd. Za večjo privlačnost obvodne poti je na otoku pri mlinu predvidena hišica na drevesu, pod stopnicami ob plezalni steni pa otroška plezalna stena. Ne samo za obvodno pot, gre tudi za podobo mestnega jedra, bi bilo nujno, da se dokonča gradnja Flekovega mlina, kar je odvisno od lastnika. Predvidene so označevalne table kot so vstopna točka, lokacija najdbe nagrobnikov in meča ipd, potrebno je očistiti neprimerno zarast in zasaditi dodatna drevesa ter grmovnice, ob vrtičkih postaviti ograje ... Pri vsem tem pa so za vse posege v tla potrebne predhodne arheološke raziskave.

Kot rečeno je obvodna pot zasnovana celovito. Za spodobno urejen in prijeten prostor, kjer se obiskovalci poti lahko sprostijo in umirijo, bo potrebno vložiti še veliko finančnih sredstev in tudi časa. Zato v tem trenutku ne moremo časovno jasno opredeliti dokončanja prve faze. Časovna dimenzija je odvisna od posegov v prostor (arheologija) in od razpoložljivih finančnih sredstev, ker je hkrati potrebno zagotavljati finančna sredstva za druge nujne investicije. Z malimi finančnimi koraki skušamo počasi priti do celovite ureditve.

Uporaba obvodnega prostora je možna že sedaj, saj prehodnost vzdržujejo lastniki in ribiči, vendar je uporaba primerna le ob suhem vremenu. Da bi jo bilo možno uporabljati tudi v mokrem vremenu, so predvideni dvignjeni podesti. Na spletni strani <http://www.crnomelj.si/obcan/publikacije> je prikazan idejni projekt ureditve obvodne poti. V kolikor je interes za izvedbeni projekt je le-tega možno pogledati v času uradnih ur občinske uprave v pisarni št. 23.

Odgovor pripravila: Marija Prašin Kolbezen, OU.

Jože Veselič (razprava na 22. redni seji OS k točki 10: Poročilo županje o izvrševanju proračuna občine Črnomelj za prvo polletje leta 2017):

ODGOVOR:

V zvezi z razpravo pri Poročilu županje o izvrševanju proračuna za prvo polletje leta 2017, podajamo naslednje pojasnila in odgovore na vprašanja, ki jih je postavila svetniška skupina SDS:

- *Prosimo za natančno navedbo in pripravo natančnega spiska, v katerih vseh proračunskih postavkah so bila v zadnjem pol leta porabljeni sredstva za medijske objave, klipinge, sponzoriranja na FB, pokroviteljstva, oglaševalskih stroškov in vsem kar je povezano z medijsko promocijo občine. Prav tako prosimo za natančen spisek izdatkov za reprezentanco, izplačilo dnevnic in vseh potnih stroškov*

Odg.:

Sredstva za medijske objave so bila evidentirana na naslednjih postavkah – navajamo porabo sredstev na dan 13.11.2017:

PU 3000-Županja - GPR 0101 - PPR 01019003 - PP 01012

- Press clipping – 1.560,87 EUR
- Objave voščil in sodelovanje v oddajah: Dolenjski list, Radio Krka, Radio Sraka, TV Novo mesto – 3.886,72 EUR

PU 1000-Občinski svet – GPR 0403 – PPR 04039001 – PP 14004

- 807,59 EUR – objave v Belokranjcu: nov sistem opravljanja dimnikarskih storitev, objava kulturnih prireditev v občini, objava razpisov za sofinanciranje športnih programov, turističnih programov, programov s področja kmetijstva, programov s področja pospeševanja podjetništva, socialnih programov

PU 4000 – Občinska uprava – GPR 0603 – PPR 06039001 – PP 06009

- 698,62 EUR – objave v medijih: objava obvestila o čistilni akciji in napoved razpisa o sofinanciranju malih čistilnih naprav, objava članka v reviji Lupa, objava o javni dražbi stanovanj in objava obvestila o NUSZ
- 158,99 EUR – drugi operativni odhodki: stroški objave na FB
GPR 1402 – PPR 14029001 – PP 14003
- 758,50 EUR – druge storitve in dokumentacija: objava članka o projektu Izgradnja ekonomsko poslovne infrastrukture v PC TRIS Kanižarica
GPR 1403 – PPR 14039001 – PP 14005
- 976,00 EUR – promocija občine: prispevek v oddaji Dobro jutro

Sponzoriranj na fb ni.

Stroški reprezentance so stroški, ki nastanejo v občini zaradi sodelovanja s fizičnimi in pravnimi osebami zaradi naslednjih dogodkov:

- pogostitev na uradnih in delovnih sestankih, delovnih kosil, sprejemov, protokolarnih dogodkov, nakupa priložnostnih daril, promocijskih dogodkov za namen predstavitve občine doma ali v tujini, otvoritve objektov, večjega pomena za občino... (povzeto iz Uredbe o stroških reprezentance v ministrstvih, organih v sestavi ministrstev, upravnih enotah, kabinetu predsednika Vlade in vladnih službah)

Za namen pokroviteljstva so v proračunu zagotovljena sredstva na proračunski postavki 04008-Pokroviteljstva občine, konto 402999-Pokroviteljstva občine v višini 22.000 EUR. Občina je v letu 2017 pristopila k pripravi pravilnika o dodeljevanju sredstev iz postavke pokroviteljstva. Po sprejemu Pravilnika o dodeljevanju sredstev za prireditve in druge aktivnosti, ki pospešujejo kulturni, športni, turistični in humanitarni razvoj ter promocijo Občine Črnomelj (Ur. l. RS, št. 17/17), je bil dne 24.4.2017 objavljen Javni razpis za dodeljevanje sredstev za prireditve in druge aktivnosti, ki pospešujejo kulturni, športni, turistični in humanitarni razvoj ter promocijo občine Črnomelj za leto 2017. Razpis je bil odprt, vse do porabe sredstev, in sicer do 14.9.2017. Seznam upravičencev je objavljen na spletni strani občine.

Naročilnice, račune z dobavnicami in namene si lahko po predhodnem dogovoru pogledate v FRS, enako velja za dnevnice in potne stroške tako županje, podžupanov kot zaposlenih.

- *Realizacija prihodkov v 1. polletju 2017 je samo 36,06 %. V gradivu je napisano, da občina pričakuje, da bodo prihodki doseženi skladno s planom. Ali lahko natančneje pojasnite s številkami, na podlagi česa se pri realizaciji investicij pričakujejo prihodki v drugi polovici leta? Za katere investicije točno bo prišel ta denar?*

Odg.:

Realizacijo sofinanciranj investicij pričakujemo na osnovi podpisanih pogodb o sofinanciranju projektov. Pričakujemo, da bomo do konec leta prejeli še naslednja sredstva:

Projekt	Državni prorač.	Pror.EU za kohez.politiko	Sof.po 23.čl. ZFO-1	Skupaj	Op.
Energ.obn.javn.stavb	97.372	551.778		649.150	
Pren.ekon.posl.infr. PC Majer		368.104		368.104	
Izgr.ekon.posl.infr.v TRIS Kanižarica-1.del		227.751		227.751	
Sof.nabave termin.in defibr. Za ZD Črnomelj	5.599			5.599	

Sekund.vodovodi v občini			251.104	251.104	
Sof.infrast.v rom.nas. Pločnik Lokve	82.611				Sred.prejeta 8.9.2017
Rekonst.Kidričeve ul.			97.789		Sred.prejeta 2.10.2017

- *Realizacija kapitalskih prihodkov je samo 5,84 %. Sem spadajo tudi prihodki od prodaje zemljišč in občinskega finančnega premoženja. Zanimajo nas predvsem prihodki od prodaje zemljišč. Navajate, da so ponujene cene previsoke in kupci tega ne sprejemajo. Ali ni možno cene zemljišč znižati in tako doseči dvojni učinek: krajanom bi omogočili, da bi ceneje prišli do parcel, zemljišč, občina pa bi iz tega naslova prejela denar? Do zdaj smo že večkrat poslušali, da s cenitvami nastajajo samo stroški za proračun. Predlagamo, da kriterije, ne glede na sodno zaprisežene cenilce oz. cenitve, znižamo vsaj za 20 %. Kot razlog navajamo razvojno zaostalost občine. S tem bi pritegnili občane, da ne bi odhajali drugam in jih bi obdržali.*

Odg.:

Postopek ravnanja z občinskim stvarnim premoženjem urejata Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: ZSPDSLS) in Uredba o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: Uredba).

Pred razpolaganjem s posameznim nepremičnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti, katerega posamična vrednost je izkustveno višja od 10.000 EUR, mora njegovo vrednost oceniti pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin, ki je imenovan na podlagi zakona, ki ureja revidiranje ali zakona, ki ureja sodišča; pred razpolaganjem s posameznim premičnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti, katerega vrednost je izkustveno višja od 5.000,00 EUR pa mora njegovo vrednost oceniti pooblaščen cenilec vrednosti strojev in opreme, ki je imenovan v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje ali zakonom, ki ureja sodišča.

Ne glede na dejstvo, da zakon določa vrednostno mejo, do katere cenitev ni obvezna (razlog za takšno ureditev so namreč stroški, ki nastanejo s cenitvijo nepremičnin, ki so lahko nesorazmerni glede na vrednost nepremičnin, ki je predmet razpolaganja), se nepremičnine ne smejo (od)prodajati pod tržno vrednostjo, ki velja na določenem območju in je občina vezana na primerljive prodaje na določenem območju, kar moramo pred vsako odprodajo tudi posebej utemeljiti.

Cene nepremičnin, ki se nahajajo v kmetijskem območju se gibljejo od 0,5 EUR/m² do 1,00 EUR/m² (odvisno od območij, kjer se nahajajo, terena, dostopnosti etc., višja cena je seveda za območja kjer so najboljša kmetijska zemljišča).

Gozdovi so obvezno vedno ocenjeni s strani cenilcev gozdne stroke, ki opravijo ogled na terenu in ocenijo lesno maso, tako da gozdov brez opravljenih cenitev ne odprodajamo.

Cene nepremičnin, ki se nahajajo v območju stavbnih zemljišč oz. v poselitvenem območju so določene s strani cenilca gradbene stroke in so določene kot tržne cene, ki veljajo za določena območja in se jih upošteva ob prodaji nepremičnin. Nepremičnine se pod določeno tržno vrednostjo, ki velja za določeno območje ne smejo odprodajati. V kolikor je iz stanja na terenu razvidno, da nepremičnina ne ustreza kriterijem zemljišča za gradnjo (strm teren, kamnit/skalnat teren, zaraščen teren etc.) občina posebej naroči cenitev takih nepremičnin, saj je njihova vrednost običajno nižja od tržne vrednosti nepremičnin, ki se nahajajo na istem območju.

V skladu z določbami ZSPDSLS cenitev tudi ni potrebna, kadar gre za razpolaganje z živalmi, ki so last države ali samoupravne lokalne skupnosti in ki jih ta ne uporablja več za opravljanje svojih nalog ter kadar gre za brezplačno osvojitve nepremičnega premoženja države oziroma samoupravne lokalne skupnosti; brezplačna odsvojitve stvarnega premoženja je pa možna le, če je pridobitelj oseba javnega prava razen javnega podjetja in je to v javnem interesu.

ZSPDSLS taksativno našteva izjeme, kdaj se premoženje sme menjati ali prodati pod ocenjeno vrednostjo, in sicer:

- poleg primerov znižanja cene zaradi neuspešne metode javne dražbe ali javnega zbiranja ponudb (ponovno izvedena metoda- znižanje cene za 15 %, v kolikor ponovna metoda neuspešna se lahko dodatno zniža cena za 15%; max torej 30 %) je predvidena tudi menjava ali prodaja premoženja pod ocenjeno vrednostjo, kadar je kupec oseba javnega prava (premoženje ostaja v javni sferi in se uporablja za uresničevanje nekega javnega interesa),
- kot naslednja je predvidena prodaja ali menjava pod ocenjeno vrednostjo, kadar gre za prodajo ali menjavo pod ocenjeno vrednostjo, kadar gre za prodajo ali menjavo zaradi prenove posameznih delov stavb, ki so v razvojnih dokumentih države ali samoupravnih lokalnih skupnosti predvideni za prenovo in so v mešani lastnini pravnih in fizičnih oseb ter so s predpisi opredeljeni kot kulturni spomeniki oziroma so na območju razglašene za kulturni spomenik,
- ali pa če gre za prodajo ali menjavo nepremičnin v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so skladno s prostorskimi akti namenjene razvoju ali dejavnosti industrijsko obrtnih con ter ob izpolnjevanju pogojev določenih v objavi javnega zbiranja ponudb zaradi uresničevanja razvojnega programa samoupravne lokalne skupnosti (prodaja ali menjava v tem primeru mora biti skladna s predpisi, ki urejajo državne pomoči).

Glede na zgoraj navedeno občina ne more kar samovoljno oziroma po preprostem preudarku zniževati cen oziroma vrednosti nepremičnin, ki so predmet razpolaganja, saj je slednje v nasprotju s predpisano zakonodajo oziroma nezakonito. Koliko stvarnega premoženja uspe občina odprodati je razvidno iz vsakoletnega poročila za preteklo leto, ki je sprejet v okviru proračuna za tekoče leto. Tudi cenilci so pri svojem delu in cenitvah vezani na standarde ocenjevanja vrednosti, ki jih morajo upoštevati pri svojem delu in jih sprejema Svet za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti (in ne občina) in morajo cenitve opraviti in izdelati v skladu z navedenimi standardi.

- *Transforni prihodki: Sem spadajo tudi sredstva iz EU skladov. Na slabo črpanje v SDS opozarjamo ves čas. Za naslednjo sejo OS predlagamo, da občina pripravi izčrpno poročilo o črpanju sredstev EU, z navedenimi razlogi, zakaj je to tako slabo. V poročilu naj bodo navedeni tudi predlogi ukrepov za izboljšanje stanja na tem področju. To so edina razvojna sredstva v državi, ki pa gredo mimo občine Črnomelj.*

Odg.:

Z vašo trditvijo se ne strinjamo. Kot že večkrat povedano, je Občina Črnomelj glede na finančno stanje kakršno je bilo v času 2010, do vključno 2013, kljub temu, da ni mogla zagotavljati lastnih sredstev počrpala sredstva kot je prikazano v nadaljevanju:

PREJETA EVROPSKA SREDSTVA

2010	607.654,70
2011	1.100.058,82
2012	1.804.025,46
2013	1.469.202,06
2014	1.610.741,79
2015	7.988.666,78*
2016	28.722,33
Plan 2017	1.153.591,00
SKUPAJ	15.762.662,94
Plan 2018	1.542.778,00
SKUPAJ	17.305.440,94

*V znesku so zajeta tudi sredstva v višini 7.074.302,30 EUR, ki jih je prejela Občina Metlika za projekt Vodooskrba Bele krajine s strani Kohezijskega sklada EU in se nanašajo na območje Občine Črnomelj, da .

Leto 2016 je bilo najmanj uspešno, kar pa je glavni razlog, da še ni bilo možnosti koriščenja sredstev, bodisi zaradi poznih razpisov ali pa jih sploh še ni bilo objavljenih.

Odgovor pripravili:

- Županja Mojca Čemas Stjepanovič,
- Tamara Potočar,
- Marina Klevišar,
- Katarina Plut.